

Kronika města Chodova za rok 1991

Od nepaměti byly všechny důležité události města Chodova zaznamenávány do kroniky. Kronikářů se od té doby vystřídal mnoho. V nedávné době se minulý kronikář rozhodl nepokračovat v této činnosti. Proto jsem se tohoto úkolu po dohodě s městským úřadem ujala společně se svým manželem. Myslím si, že zvláště v této době plné dramatických změn by události našeho města neměly být utajeny pro příští generaci.

Jmenuji se Jana Hřebeňáková. Narodila jsem se 30. prosince 1962. Do svých čtyř let jsem s rodiči bydlela v Chodově. Později jsme se přestěhovali do nedalekého Vintířova, kde jsem prožila celé dětství. Vystudovala jsem gymnázium v Sokolově a nastoupila jako učitelka do Základní umělecké školy v Chodově. Jsem vdaná a mám dvě děti.

Činnost městského úřadu

Městský úřad v Chodově pracoval od dubna podle nové organizační struktury. Administrativní práce byly značně urychleny nasazením výpočetní techniky. Spolu s organizačními změnami došlo i ke změnám personálním na místech vedoucích odborů a pracovníků městského úřadu. Jednotlivé odbory byly vedoucími obsazeny takto:

správní odbor – paní Hana Krásná

ekonomický odbor – paní Eva Nádvořníková

sociální odbor – paní Věra Marková

odbor regionálního rozvoje – pan ing. Václav Rýdl

Odbor městského hospodářství, dopravy, obchodu a bytového hospodářství byl zrušen, ale jeho činnost byla přiřazena ke stávajícím odborům.

Rada městského úřadu se sešla dvaadvacetkrát. Řídila a pravidelně hodnotila činnost komisí a odborů, zabývala se otázkami sociálními, zdravotnictvím, životním prostředím, problémy týkajícími se školství, vznikem soukromých provozoven, privatizací, bezpečností ve městě a mnoha jinými úkoly.

Městské zastupitelstvo se sešlo šestkrát na veřejných zasedáních, kde byly projednávány oblasti kultury, hospodaření, ochrany životního prostředí, školství, tělovýchovy, privatizace a jiné.

V roce 1991 působily v našem městě tyto politické strany:

ODS – Občanská demokratická strana

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

ČSL – Československá strana lidová

ČSSD – Československá sociální demokracie

ROI – Rómská občanská iniciativa

ČSS – Československá strana socialistická

SPR-KSČ – Společnost pro republiku – republikánská strana Čech

SZ – Strana zelených

KPVČ – Konfederace politických vězňů Čech

Technické služby

V jarním období se díky příznivému počasí podařil včas úklid v celém městě. Byly umyty komunikace, chodníky a parkoviště. Během celého roku technické služby průběžně zajišťovaly údržbu zeleně ve městě, úklid domovního odpadu. Na požádání občanů byly přistavovány obří kontejnery. Byla prováděna výměna veřejného osvětlení, nátěry sloupů veřejného osvětlení, opravy a údržba kanalizace. Technické služby však nebyly schopny zabezpečit průběžné posekání travnatých ploch. Sauna a koupaliště byly zařazeny do privatizace. Rada městského úřadu v Chodově rozhodla o převodu těchto objektů včetně zaměstnanců na podnik bytového hospodářství v Chodově.

Bytový podnik

Bytový podnik zajišťoval opravy bytů a nebytových prostor. Nadále přetrvával absolutní nedostatek materiálu. Materiál, který se podařilo zajistit byl použit při likvidaci havárií. Došlo k nárůstu neplatičů vlivem zvýšení poplatků za elektřinu a teplo.

Policie

V polovině roku byly policii poskytnuty náhradní prostory v objektu bývalé fary na náměstí Míru č. 38, naproti městskému úřadu. Policie nestačila zvládat bezpečnostní situaci v našem městě nejen nedostatkem policejních sil, ale i vzrůstem kriminality v Chodově. Z toho důvodu byli najati členové civilní bezpečnostní služby, tzv. „černí šerifové“, žel situace se příliš nezlepšila.

Sbor dobrovolných hasičů

Jednotka má celkem patnáct členů, patří k nejlepším v našem okrese. Jednotka se angažuje v soutěžním sportu. V letošním roce se družstvo proboujalo do krajského kola. Neméně důležitá je i péče o dorost. Družstva se pravidelně zúčastňují různých soutěží o putovní pohár. Mezi nejlepší patří Orava a Lehečková, kteří v tomto roce získali na soutěžích pohár za nejlepšího jednotlivce. Dále se členové podílejí na veřejných činnostech pro město. Například zajišťovali postřiky travnatých ploch, Pomáhali při opravách bytového fondu. Jednotka uskutečnila pět technických zásahů, dvě námětová cvičení, jedenáctkrát zasáhla při požárech bytů a sklepních prostor. Dále to byly požáry v podnicích, požáry automobilu, trávy a stohu.

Průmysl

Ve skladbě průmyslových podniků nedošlo v tomto roce k vážným změnám. Pouze Severočeské keramické závody – závod Šamotka Chodov ukončil k 31.12. 1991 provoz. Většina podniků se potýkala s problémy odměňování svých zaměstnanců, hledáním nového výrobního programu a vlivem výroby na životní prostředí. Dochází ke snižování stavu

zaměstnanců a úbytku pracovních míst. Vlivem toho je tento rok poznamenán náhlým nárůstem nezaměstnaných, kteří jsou předáváni do péče pracovním úřadům. Nezaměstnanost se odrazila i ve zvýšení sociálních dávek pro nezaměstnané.

Závod Krajka Chodov počátkem roku zahájil v rámci změny struktury výroby šití módní dámské konfekce. V době, kdy státní obchod přestává plnit svoji funkci, rozhodl se závod zřídit v Chodově vlastní prodejny. Jedna z prodejen je umístěna ve správní budově závodu v ulici U porcelánky č. 31. Prodejna nabízí výšivky, halenky, dětské ošacení, záclony, ložní prádlo a další výšivky.

Závod Karlovarský porcelán – manufaktura Chodov otevřel ve Staroměstské ulici vlastní prodejnu porcelánu.

Soukromé podnikání

Okruh podnikatelské činnosti se neustále rozšiřuje. Některé obchody a provozovny přešly do soukromého vlastnictví. Na druhé straně vznikly nové, například prodejna Hanka ve Smetanově ulici, zlatnictví v Rooseveltově ulici a mnoho dalších. Také byla otevřena soukromá pekárna v bývalém objektu jeslí u 3. MŠ.

Privatizace

Do privatizace byla v našem městě navržena řada provozních jednotek. V aukcích byly nabízeny prodejny, restaurace, stánky a kiosky, dílny a provozovny, budovy a rekreační objekty, auta a přívěsy. První privatizace v našem městě proběhla 29. června. Zde byly draženy tyto jednotky:

- kiosek zeleniny v Hlavní ulici
- kiosek zeleniny naproti Centru
- cukrárna ve Staroměstské ulici
- restaurace Daliborka
- prodejny oděvů a drogerie Merkur
- stánky PNS

Druhá privatizace proběhla 3. července. Zde se dražily:

Oděvy Merkur včetně prodejen v přízemí – bylo prodáno firmě Inter kontakt, export-import Praha

Dům služeb – byl prodán firmě Astrall Chodov.

Bylo prodáno i zařízení oční optiky.

Zdravotnictví a sociální služby

Zdravotnictví

V roce 1991 dochází postupně ke zkvalitňování lékařské péče. Pro dospělé jsou zabezpečeny čtyři obvody. Dětské oddělení mělo do června také čtyři obvody, ale po odchodu MUDr. Bělové na mateřskou dovolenou byl jeden obvod rozdělen mezi ostatní lékaře. Speciální vyšetření zajišťují oddělení zubní, oční, kožní, gynekologické, chirurgické a interní. Pohotovostní služba je zajišťována denně včetně sobot a nedělí lékaři z celé spádové oblasti.

Péče o staré a nemocné občany

Pro důchodce pracují ve městě dva kluby důchodců. Nepracujícím důchodcům je umožněno stravování při školních jídelnách. Této možnosti zatím využívá asi 34 důchodců. V tomto roce byl městským úřadem uskutečněn rekreační pobyt v Perninku.

Pro staré a nemocné občany pracuje Dům s pečovatelskou službou, která je zajišťována 14 pečovatelkami. Z toho jsou 3 stálé pečovatelky a 11 dobrovolných. Péči zajišťují 42 občanům v terénu a 8 v Domě pečovatelské služby. Bohužel stále zůstává pozastavena výstavba penzionu pro staré občany.

Péče o mentálně postižené

Pro mentálně postižené děti bylo otevřeno sociální zařízení při 5. MŠ, kde se o ně starají tři kvalifikované zdravotní sestry. Umístěno je zde 10 dětí, které mohou zařízení navštěvovat denně.

Jesle

O nejmladší generaci se starají v jeslích zdravotní sestry. V roce 1991 bylo otevřeno 5 oddělení jeslí při druhé, čtvrté, páté, osmé a deváté mateřské škole. Celkem zde bylo zapsáno 55 dětí.

Školství

Mateřské školy

V tomto roce pracovalo ve městě osm mateřských škol.

1. MŠ – ředitelka paní Mgr. Ivana Petrušková
2. MŠ – ředitelka paní Jaroslava Martínková
3. MŠ – ředitelka paní Marta Vinterová
4. MŠ – ředitelka paní Jaroslava Čanakyiová
5. MŠ – ředitelka paní Eva Vávrová
6. MŠ – ředitelka paní Marcela Davidková
8. MŠ – ředitelka paní Jana Piklová
9. MŠ – ředitelka paní Jana Jansová

V těchto školkách bylo umístěno 554 dětí. Z toho 33 dětí bylo umístěno ve speciálních třídách- logopedické, ortoptické, pro retardované a pro astmatické děti. V rámci otužování děti navštěvují saunu. Pravidelně vyjíždějí do škol v přírodě za zdravějším ovzduším. Není zapomínáno na estetickou výchovu. Vybrané děti navštěvují přípravnou hudební a výtvarnou výchovu v ZUŠ.

Základní školy

Ve městě i nadále fungovaly čtyři základní a jedna zvláštní škola.

1. ZŠ – Komenského ulice – ředitel pan Pavel Vlasák
2. ZŠ – Školní ulice – ředitel pan Milan Kovářik
3. ZŠ – Smetanova ulice – ředitelka paní Mgr. Jiřina Szakošová
4. ZŠ – Husova ulice – ředitel pan František Oupor
- ZVŠ – Nejdecká ulice – do 30.6.1991 ředitel pan Bendík
od 1.7.1991 ředitelka paní Zdeňka Nídllová

Do všech škol bylo zapsáno 2051 dětí a ve zvláštní škole 113 dětí. Pedagogický sbor čítá celkem 124 učitelů a 24 vychovatelek. Do školního roku 1991-92 vstupovaly školy s velkým otazníkem. Například zvláštní škola dosud nemá tělocvičnu. Školy se potýkaly s nedostatkem financí pro opravy a údržbu školních budov. Co se týče materiálního zajištění, byly školy vybaveny pouze pro počátek školního roku. V závěru kalendářního roku byly tyto problémy již vyřešeny.

Základní umělecká škola

Šestnáctičlenný pedagogický sbor pod vedením ředitelky PhDr. Ilony Juhásové se stará o rozvíjení estetické výchovy ve třech oborech. Jsou to obory výtvarný, hudební a literárně dramatický. Celkem navštěvuje školu 350 dětí. Veřejnosti se škola prezentovala vánočním koncertem žáků, třídními přehrávkami, výchovnými koncerty pro mateřské školy, výstavou prací žáků výtvarného oboru. Novinkou tohoto roku byly výchovné koncerty pro základní školy.

V květnu škola uspořádala „Dobročinný koncert“, jehož výtěžek byl věnován sociálnímu zařízení pro mentálně postižené děti v Chodově. Dále škola pořádala koncerty KPH, konané v prostorách ZUŠ a evangelickém kostele, veřejná vystoupení hudebních skupin ZUŠ při různých příležitostech ve městě, při slavnostních příležitostech vystupuje pěvecký soubor „Melodie“.

SOU strojírenské

Učiliště od tohoto roku působí jako samostatná organizace. Od 1.7.1991 je jeho ředitelem ing. Josef Fišer. Vyučuje se zde třem oborům v denním studiu. Jsou to strojná mechanika, obráběč kovů, mechanik-seřizovač. Pro žáky denního studia je zajištěna teoretická i praktická

výuka, dále i mimoškolní činnost. Učiliště též zajišťuje dvouleté večerní studium při zaměstnání. Pedagogický sbor má 11 učitelů, 5 vychovatelů a 10 mistrů odborné výchovy.

Dům dětí a mládeže

Děti a mládež mají možnost trávit svůj volný čas v zájmových kroužcích při základních školách, ve všech oborech v ZUŠ, v kroužcích DDM, v Junáku a jinde.

Pravidelnou činnost zahájilo 43 zájmových kroužků při DDM, ve kterých bylo registrováno 433 členů, z toho 118 mládeže nad 14 let. Zaměření kroužků je rozmanité, jsou to společenské vědy, estetická výchova, přírodověda, technika, tělovýchova. Největší zájem byl letos o sportovní zájmové útvary. Členové kroužku se zúčastnili různých turnajů, přeborů, výstav a dalších akcí v rámci města, okresu i kraje.

Taneční skupina „Risk“ vystupovala na plesích společenských organizací, folková skupina „Potmě“ se zúčastnila okresní i krajské porty. V rámci letní činnosti připravil DDM letní dětský čtrnáctidenní tábor v objektu „Sluníčko“ u Rotavy a příměstský tábor. Pravidelně každou soboru pořádá DDM „Den otevřených dveří“, kdy jsou připraveny počítačové hry, promítání a šachy.

Kultura

Městská knihovna

Městská knihovna má velký vliv na rozšiřování a prohlubování znalostí v různých oborech, zvláště v řadách dětí a mládeže. Pracovnice knihovny, pod vedením paní Jany Bernatové, připravily pro mládež mnoho akcí. Jmenovitě to byly besedy, exkurze, soutěže. Knihovna má 2385 čtenářů, z toho 1106 do 14 let. Čtenářů z řad mládeže ubývá, což souvisí s úbytkem dětí školního věku. Nejčtenější knihou roku 1991 byla Škvoreckého „Zbabělci“ a Moodyho „Život po životě“. Velký zájem čtenářů byl o naučnou literaturu, zvláště o slovníky a jazykové učebnice. Také ve Staré Chodovské pracuje pobočka knihovny, kterou vede pan Prokeš.

Kulturní a společenské středisko

Od 1.1.1991 spadá kulturní a společenské středisko pod správu města. KASS navštěvují občané všech věkových kategorií. Pravidelně jsou zajišťovány filmová představení pro děti, mládež i dospělé. KASS organizuje diskotékové pořady, třikrát týdně pořádá diskokluby, zajišťuje vystoupení divadelního souboru „Jen tak“. Velkou oblibu si získala předtaneční výchova. Probíhají tu pravidelně taneční kurzy pro středoškoláky a pro manželské páry, dětská taneční škola pro děti již od 8 let. Velmi dobré výsledky má taneční kroužek, který předvádí taneční ukázky, předtančení na plesích pořádaných KASSem.

Závodní klub PK Vřesová

Po celý rok kino zajišťovalo filmy pro děti i dospělé, dvakrát za měsíc pohádky pro školní družiny. V tomto roce došlo k obrovskému poklesu návštěvnosti nejen vlivem politických a následně ekonomických změn, ale i nepříliš lákavou nabídkou filmové produkce. Závodní klub zajišťoval koncerty populární hudby, přehlídku amatérských folk-country skupin „Jarní setkání“, kde vystoupila i chodovská hudební skupina „Valchaři“. Další činností jsou zájmové kroužky a to dětský dramatický, fotoklub, stanice mladých techniků, šachový kroužek, kroužek přátel anglického jazyka. Byly otevřeny vzdělávací kurzy německého a anglického jazyka.

Sport

V roce 1991 působilo v našem městě několik tělovýchovných jednot a klubů. Nejpočetnější je tělovýchovná jednota Spartak Chodov, kde působí oddíly košíkové, kopané, silového trojboje, kondiční kulturistiky žen, šachů, turistiky, odbíjené, základní a rekreační tělesné výchovy. Okresních a krajských soutěží se pravidelně zúčastňují družstva kopané.

Družstvo košíkové hraje dorosteneckou ligu České republiky, družstvo žáků výborně reprezentovalo tělovýchovnou jednotu i město v zahraničních turnajích s mezinárodní účastí. Dorostenci i muži silového trojboje se pravidelně umísťují na předních místech v krajských i republikových soutěžích. Největším úspěchem loňského roku bylo vítězství basketbalového oddílu starších žáků TJ SOU Chodos a mladších žáků Spartaku Chodov v Limfjords-Cupu v Dánsku.

Dalšími tělovýchovnými jednotami v našem městě jsou TJ SOU Chodos, TJ Vřesová, TJ DDM Plamen, Nautilus, Karate klub a Automotoklub. Patří sem i Spartak Stará Chodovská, který v tomto roce mění svůj název na „Fotbalový klub“. Současně s názvem mění se i jeho vedení. Předsedou se stává pan Vladimír Slouka z Chodova.

Výborně reprezentují město Automotoklub a Karate klub. Člen Automotoklubu Vlček v tomto roce reprezentoval ČSFR na Světovém poháru cyklotriálu. Závodníci Karate klubu se zúčastnili soutěží nejen v ČSFR, ale i v zahraničí. Nejúspěšnějšími závodníky roku 1991 byli za dorostence Kiss /byl vyhodnocen jako nejlepší závodník), za žáky Škaloud, Kotlár a za seniory Černý.

Prostředky na svoji činnost získávají tělovýchovné jednoty a kluby z pronájmu svých tělovýchovných zařízení z členských příspěvků, poskytováním placených služeb, z příjmu z reklam, z provozu hracích automatů. Částečně jsou dotovány městským úřadem. K zlepšení finanční situace se tělovýchovné jednoty snaží o získání sponzorů z řad podniků i soukromých podnikatelů.

Údaje o obyvatelstvu

K 31.12. 1991 bylo v Chodově evidováno 15255 obyvatel. Z toho 7630 žen a 7625 mužů. Narodilo se 209 dětí, zemřelo 99 osob. Bylo uzavřeno 158 sňatků.

Závěr

K významným změnám ve městě patří i přejmenování Fučikovy ulice. Nyní se jmenuje Staroměstská, ta zahrnuje pěší zónu až po chodovský potok a zbývající část až k restauraci Daliborka se jmenuje U porcelánky.

Závěrem lze říci, že rok 1991 byl naplněn mnoha změnami hospodářskými a ekonomickými. V oblasti služeb se rozrostla nabídka ze stran soukromníků. I v obchodní sféře se mnohé změnilo. Rozbitím monopolních dodávek zboží do našich obchodů a vznikem prodejen soukromých se zlepšila nabídka i výběr tovaru pro naše občany. Soukromníci i státní obchod si nyní mohou konkurovat nejen kvalitou nabízeného zboží, ale zvláště cenami zboží, které jsou v dnešní tíživé ekonomické situaci pro většinu obyvatel rozhodující. Velmi se rozrostla síť občerstvení, restaurací, vináren a kaváren, kde jsou nabízeny alkoholické nápoje a tabákové výrobky, čehož hodně využívá i naše mládež. To má samozřejmě dopad na morálku a v horším případě na kriminalitu ve městě.

Ze strany městského úřadu se podařilo uskutečnit mnoho akcí pro naše občany, například vánoční trhy, oslavy svátku práce, které měly zcela jiný ráz než v minulých letech. Počasí bylo vcelku příznivé, nebyl vážný nedostatek vody. Zima byla mírná, ačkoliv topná sezóna trvala až do poloviny června. Město bylo poměrně čisté díky technickým službám, bohužel se vyskytly případy vandalství, kdy byly ničeny telefonní automaty a nebytové prostory jednotlivých domů.

V druhé polovině roku se podařilo zajistit filmovou produkci od soukromých firem, takže i vzrostl zájem o tento druh zábavy.

Na příští rok se chystá mnoho nového v oblasti zdravotnictví a zřízení středního školství v našem městě. Věřme, že vše se i přes mnohé problémy podaří.

Zápis pro kroniku byl schválen radou městského úřadu dne 5.5.1992.

Podepsán: Ing. Jan Smolka

Zápis zpracovala a provedla: Jana Hrebeňáková